
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

מפגשים קולוניאליים: גישות ספרותיות ופוסט-קולוניאליות - 39934

תאריך עדכון אחרון 04-01-2015

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 4

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: היסטוריה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 3

סמסטר: שנתי

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): משה סלוחובסקי

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: msl@huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: ב' 13:00-14:00

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

מפגשים קולוניאליים בין תושבי אירופה לתושבי יבשות אחרות עיצבו את העולם המודרני ואת תרבותו. ספנים וגיאוגרפים, קציני צי ומפקדי צבאות, סוחרים, הרפתקנים ושוודדי ים, מתיישבים מרצון ועבדים שלא מרצון עיצבו חברות חדשות, עולמות חדשים והשקפות תרבותיות. במסגרת הסמינר נדון בשורה של עיצובים ספרותיים ואומנותיים של מפגשים קולוניאליים – החל ממסעות קולומבוס וכלה בחוויית ההגירה של ילידי "העולם השלישי" הפוסט-קולוניאלי למדינות המטרופול מהן יצאו המתיישבים והכובשים מאות שנים קודם לכן להכניע, לישב, ולעצב את העולם החדש. דגש מיוחד יושם על השלכות גזעיות, מגדריות ומיניות של המפגשים הקולוניאליים, והשפעתן על תפיסות חברתיות ותרבותיות רווחות.

מטרות הקורס:

הבנת מורכבות הקשרים בין תהליכי התיישבות קולוניאלית ולאחר מכן שחרור מהקולוניאליזם לבין המערכת התרבותית והאידיאולוגית שעיצבה את הקולוניאליזם ועוצבה על ידו. היכרות עם שיטות קריאה שונות במדעי הרוח והחברה, כולל פוסט קולוניאליזם, פמיניזם ותיאוריה קווירית.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

להבין את התהליכים שהתרחשו בהיסטוריה העולמית בחמש מאות השנים האחרונות; לקרוא יצירות ספרות ותרבות בדרכים מורכבות יותר

דרישות נוכחות (%) :
100

שיטת ההוראה בקורס: דיונים בכיתה, הצגות שבועיות וניהול מפגשים על ידי הסטודנטים

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

קולומבוס והקולוניאליזם הספרדי; ביקורת הקולוניאליזם כבר במאה ה-16; שקספיר; דפו ורובינזון קרוזו; ההשכלה וקולוניאליזם; קונראד; סעיד ואוריינטליזם; נשים ומיניות; הומואריטיקה ואוריינטליזם; ביקורת פוסט קולוניאלית

חומר חובה לקריאה:

1. "מיומן המסע של קולומבוס", "איגרת למלכי ספרד", "מכתב אל לואיס דה דאנטאנחל", "הדרישה", בתוך: אביהו זכאי, אירופה והעולם החדש, תרגום המקורות אהרון אמיר (ירושלים, 1993) מקורות 4-6, 45, עמ' 102-120, 292-299.

2) Patricia Seed, Ceremonies of Possession in Europe's Conquest of the New World,

1492-1640 (Cambridge, 1995), pp. 1-15, 69-99

Or

Stephen Greenblatt, "Marvelous Possessions," in *Marvelous Possessions: The Wonder of the New World* (U. of Chicago P., 1991), 52-85

3)

חזון המנוצחים: העדות האצטקית על כיבוש מכסיקו (תל אביב, 1976) - לעבור ברפרוף על כל הספר ולקרוא בעיון קטעים לפי בחירתכם.

Tzvetan Todorov, *The Conquest of America* (New York, 1984), ch. 3: "Columbus and the Indians", pp. 34-50

4) "ההצדקה לכיבוש", ספולוודה, לאס קאסאס, בתוך: אביהו זכאי, אירופה והעולם החדש, תרגום המקורות אהרון אמיר (ירושלים, 1993) מקורות 47, 49, 51-52, עמ' 308-318, 324-332, 337-349.

Todorov, *Conquest of America*, Ch. 8: "Equality or Inequality," pp. 147-167

5)

Hans Staden, *True History: An Account of Cannibal Captivity in Brazil* (Durham, NC, 2008), pp. 129-137

+ images of cannibalism from Staden's book as well as Sebastian Münster, *Cosmographia universalis* (1544)

Michel de Montaigne, "On Cannibales" in his *Essays*

מישל דה מונטיין, "על הקניבלים", המסות: ספר ראשון, תרגמה אביבה ברק (תל אביב, 2007), עמ' 247-260

Frank Lestringant, *Cannibals* (Cambridge: Polity, 1997), pp. 56-67

סרט (זמן ייקבע בנפרד): *Frenchman Little My was Tasty How*: יש הרבה עירום בסרט - מי שהצניעות שלו נפגעת משוחרר מחובת נוכחות או צפייה

6) וויליאם שקספיר - "הסופה"

William Shakespeare, *The Tempest*

7) המשך דיון ב"סופה"

Paul Brown, "This Thing of Darkness I acknowledge mine": *The Tempest and the Discourse of Colonialism*, in *Political Shakespeare: New Essays in Cultural Materialism*, Jonathan Dollimore and Alan Sinfield, eds. (Ithaca, 1985), 48-71

Laure Bohannon, "Shakespeare in the Bush," *Natural History* 75 (1966), pp. 28-33

George Lamming, from *The Pleasures of Exile* (London, 1984), pp. 12-18, 96-117

Stephen J. Greenblatt, *Learning to Curse* (New York, 1990), pp. 16-39

8)

Aimé Césaire, *A Tempest*, Tr. Richard Miller (New York, 1992)

קריאת רשות: דן שורד, חזרה לסערה (התיאטרון הערבי-עברי ביפו, 2005) יש לי במחשב - אעביר לך מומלץ בזמנכם הפנוי לצפות בסרט:

Peter Greenaway, *Prospero's Books* (1991)

9)

Aimé Césaire, *from Discourse on Colonialism*, Tr. Joan Pinkham (New York, 1972), pp. 9-25
פרנץ פנון, עור שחור, מסכות לבנות (תל אביב, תשס"ה), פרק 5: "חווית ההווה של השחור", עמ' 83-108

(10) דניאל דפו, רובינזון קרוזו, תרגמה סיגל אדלר (ירושלים, 2006)

Daniel Defoe, *Robinson Crouso*
Alison Games, "English Globetrotters and Transoceanic Connections," *William and Mary Quarterly* 63:4 (2006): 675-692

11)

Aphra Behn, *Oroonoko or The Royal Slave*

(12

"The War Against Palmares", "Slave Life at Morro Velho Mine", "Scenes from the Slave Trade" and "Cruelty to Slaves", in *The Brazil Reader*, Robert M Levin and John J. Crocitti, eds. (Durham, 1999), pp. 125-144

David Eltis and Stanley L. Engerman, "The Importance of Slavery and the Slave Trade to Industrializing Britain," *Journal of Economic History* 60 (2000): 123-144

David Eltis, "The Volume and Structure of the Transatlantic Slave Trade: A Reassessment," *William and Mary Quarterly* 58:1 (2001): 17-46

Optional: David Eltis and David Richardson, eds., *Atlas of the Transatlantic Slave Trade* (New Haven, 2010) (on reserve בשמורים)

13)

Diderot, "Supplement to Bougainville's Voyage", in: *Diderot's Selected Writings*, Tr. Derek Coltman (New York, 1966), pp. 223-351.

Christopher L. Miller, *The French Atlantic Triangle: Literature and Culture of the Slave Trade* (Durham, NC, 2008), 40-82.

14)

Karl Marx, "The British Rule in India," *New York Daily Tribune*, June 25, 1853 (on the web)

אדוארד סעיד, אוריינטליזם, תרגמה עתליה זילבר (תל אביב, 2000)
Edward Said, *Orientalism* (New York, 1978)

חובה על כל התלמידים להגיש היום את נושא העבודה עליה הם עובדים, ורשימה ביבליוגרפית ראשונית של מקורות או ספרות משנית שישמשו לכתיבת העבודה

15)

Malek Alloula, *The Colonial Harem*, trs. Myrna Godzich and Wlad Godzich (Minneapolis, 1995)

פייר לוטי, "שלוש גברות בקסבה" בתוך שלוש גברות בקסבה (בנימינה, תש"ע), 9-58

16)

Joseph Boone, FROM NEW BOOK

17)

John M. MacKenzie, "Edward Said and the Historians," *Nineteenth-Century Contexts* 18 (1994), pp. 9-25

Bernard Lewis, "The Question of Orientalism," in *his Islam and the West* (Oxford, 1993), pp. 99-118

Optional: Responses to MacKenzie in *Nineteenth-Century Contexts* 19 (1995).

18) סרט: השייך (זמן ההצגה ייקבע בנפרד)

19) ג'וזף קונרד, "בלב האפילה" (מהדורות שונות)
Joseph Conrad, *Heart of Darkness*
Kipling, "The White Man's Burden"

20) קטעים קצרים מ:

Pierre Loti, *Madame Chrysanthème*
סרט (זמן ייקבע בנפרד): עולמה של סוזי וונג
אופרה (זמן ייקבע בנפרד): מאדאם בטרפלי

21)

David Hwang, *M. Butterfly* (New York, 1989)

22)

Homi Bhabha, "Of Mimicry and Man: The Ambivalence of Colonial Discourse," in *his The Location of Culture* (London, 1994), pp. 121-131; also in: *October*, 28 (1984), pp. 125-133

and "The Other Question: Stereotype, Discrimination, and the Discourse of Colonialism," in *Location of Culture*, pp. 94-120

הומי בבא, "שאלת האחר: הבדל, אפליה ושיח פוסט-קולוניאלי", תיאוריה וביקורת 5 (1994), עמ' 144-157

23)

"הצהרה מסכמת של חבר מדינות אסיה לקראת כינוס האסיפה העולמית לנושא זכויות האדם", 1993

Paul Johnson, "Colonialism is Back – and Not a Second Too Soon," *New York Times*, April 18, 1993

Dipesh Chakrabarty, "Postcoloniality and the Artifice of History: Who Speaks for 'Indian' Pasts?" *Representations* 37 (1992): 1-26

חומר לקריאה נוספת:

none

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :
מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
הרצאה 0 %
השתתפות 10 %
הגשת עבודה 70 %
הגשת תרגילים 20 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות: